

VERZEICHNIS DER LITERATUR UND DER GEDRUCKTEN QUELLEN

- Acta NP 1 = Acta nuntiaturae polonae. Tomus I. De fontibus eorumque investigatione et editionibus. Instructio ad editionem. Nuntiorum series chronologica. Romae 1990.
- Acta NP 15/1 = Acta nuntiaturae polonae. Tomus 15. Germanicus Malaspina (1591–1598). Volumen 1 (1 XII 1591 – 31 XII 1592). Edidit Lescus Jarmański. Cracoviae 2000.
- Acta NP 23/1 = Acta nuntiaturae polonae. Tomus 23. Antonius Santa Croce (1627–1630). Volumen 1 (1 III 1627– 29 VII 1628). Edidit Henricus Litwin. Romae 1996.
- Akta krak = Akta sejmikowe województwa krakowskiego. Tom 1: 1572–1620. Tom 2: 1621–1660. Kraków 1932, 1955.
- Almquist, Krisen = Helge Almquist: Den politiska krisen och konungavalet i Polen år 1587. Göteborg 1916 =Göteborgs Högskolas Årsskrift 20, 2.
- Annibal, Listy = Listy Annibala z Kapui arcy-biskupa neapolitańskiego nuncjusza w Polsce, bezkrólewiu po Stefanie Batorym i pierwszych latach panowania Zygmunta IIIgo do wyjścia arcy-księcia Maxymiliana z niewoli. Z rękopisu Biblioteki Brancacciana wybrał, przetłumaczył z języka włoskiego na polski i wydał Alexander Przezdziecki. Warszawa 1852.
- Annibale, Materiali = Annibale di Capua. Nunzio apostolico e arcivescovo di Napoli (1544 c.-1595). Materiali per una biografia. Ed. Jan Władysław Woś. Roma 1984.
- Archiwum Zam = Archiwum Jana Zamoyskiego kanclerza i hetmana wielkiego koronnego. Tom 4 (1585–1588), Kraków 1948.
- Augustyniak, Informacja = Urszula Augustyniak: Informacja i propaganda w Polsce za Zygmunta III. Warszawa 1981.
- Augustyniak, Racje = Urszula Augustyniak: Racje i emocje w staropolskiej polityce. In: PHum 23 (1979) 1, S. 57–68.
- Augustyniak, Wazowie = Urszula Augustyniak: Wazowie i „królowie rodacy”. Studium władzy królewskiej w Rzeczypospolitej XVII wieku. (Warszawa 1999).
- Augustynowicz = Christoph Augustynowicz: Die Kandidaten und Interessen des Hauses Habsburg in Polen-Litauen während des zweiten Interregnums 1574–1576. Wien 2001 = Dissertationen der Universität Wien 71.
- Barwiński, Zygmunt = Eugenjusz Barwiński: Zygmunt III i dyssydenci. In: RefP 1(1921) S. 51–57.
- Batowski, Hajdensztajn = Alexander Batowski: Rajnold Hajdensztajn i Franciszek Bohomolec. Pisarze żywota Jana Zamojskiego Kancl. i Hetm. W. K. Lwów 1854.
- Bazyłow, Siedmiogród = Ludwik Bazyłow: Siedmiogród a Polska 1576–1613. Warszawa 1967.
- Besala = Jerzy Besala: Stanisław Żółkiewski. (Warszawa) 1988.
- Biaudet, Origines = Henry Biaudet: Les origines de la candidature de Sigismond Vasa au trône de Pologne en 1587. Helsinki 1911 = Suomalaisen tiedekatemian toimituksia sarja B, Nid. 2, 10 = Études Romaines 1.
- Bielski, Kronika Joachima = Joachima Bielskiego dalszy ciąg Kroniki Polskiej, zawierającej

- dzieje od 1587 do 1598 r. W rękopiśmie odkrył i do druku podał ... F. M. Sobieszczęński. Warszawa 1851.
- Bruzdziński = Andrzej Bruzdziński: Działalność prymasa Stanisława Karnkowskiego w zakresie wprowadzania uchwał Soboru Trydenckiego w Polsce 1581–1603. Kraków 1996.
- Bues, Interregnum = Almut Bues: Die habsburgische Kandidatur für den polnischen Thron während des Ersten Interregnums in Polen 1572/73. Wien 1984. = Dissertationen der Universität Wien 163.
- Bues, Politik = Almut Bues: Die päpstliche Politik gegenüber Polen-Litauen zur Zeit der ersten Interregna. In: Kurie und Politik. Stand und Perspektiven der Nuntiaturrechtswissenschaft, Tübingen 1998, S. 116–136. = Bibliothek des Deutschen Historischen Instituts in Rom 87.
- Caligarius = I. A. Caligarii Nuntii Apostolici in Polonia epistolae et acta 1578–1581. Ed. Ludovicus Boratyński. Cracoviae 1915 = Monumenta Poloniae Vaticana 4.
- Calori Cesis = F. Calori Cesis: Il Cardinale Alberto Bolognetto e la sua nunziatura di Polonia. Modena 1861.
- Cambridge History of Poland 1 = The Cambridge History of Poland from the Origins to Sobieski (to 1696). Cambridge 1950.
- Capua = Fonti per la storia della nunziatura polacca di Annibale di Capua (1586–1591). A cura di Jan Władysław Wos. Trento 1992.
- Caro = J. Caro: Das Interregnum Polens im Jahre 1587 und die Parteikämpfe der Häuser Zborowski und Zamojski. Nach den Quellen bearbeitet von ... Gotha 1861.
- Chrościcki, Mecenasi = Juliusz A. Chrościcki: Czy można nazwać mecenasami polskich Wazów? In: Tryumfy i porażki. Pod redakcją Marii Boguckiej. Warszawa 1989, S. 183–201.
- Correspondencia Clemente = Correspondencia inédita de Don Guillén de San Clemente, Embajador en Alemania de los Reyes Don Felipe II y III, sobre la intervención de España en los sucesos de Polonia y Hungría 1581–1608. Publicada por el marqués de Ayerbe, Conde de San Clemente. Zaragoza 1892.
- Cynarski = Stanisław Cynarski: Uwagi w sprawie kandydatury habsburskiej w czasie pierwszych elekcji w Polsce. In: Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka 47(1992)1–2, S. 63–68.
- Czapliński, Zarys = Władysław Czapliński: Zarys dziejów Polski do roku 1864. Kraków 1985.
- Dobrowolska, Zbarascy = Wanda Dobrowolska: Młodość Jerzego i Krzysztofa Zbaraskich. (Z wstępem o rodzie Zbaraskich i życiorysem Janusza Zbaraskiego, wojewody bracławskiego). Przemyśl 1926.
- Dworzaczek, Genealogia = Włodzimierz Dworzaczek: Genealogia. Warszawa 1959.
- Dyaryusze sejmowe 1591 = Dyaryusze i akta sejmowe r. 1591–1592. Wydał Eugeniusz Barwiński. Kraków 1911 = Scriptores rerum polonicarum 21.
- Dyaryusze sejmowe 1597 = Dyaryusze sejmowe r. 1597. W dodatkach akta sejmikowe i inne odnoszące się do tego sejmku. Wydał Eugeniusz Barwiński. Kraków 1907 = Scriptores rerum polonicarum 20.
- Dyjaryjusze sejmowe 1587 = Dyjaryjusze sejmowe r. 1587. Sejmy konwokacyjny i elekcyjny. Wydał August Sokolowski. Kraków 1887 = Scriptores rerum polonicarum 11.
- Dzięgielewski, Stan = Jan Dzięgielewski: Stan szlachecki w życiu publicznym Rzeczypospolitej w pierwszym stuleciu po unii lubelskiej. In: Tradycje polityczne dawnej Polski. (Warszawa) [1993], S. 75–116.
- Elementa 15, 16, 19 = Documenta Polonica ex Archivo Generali Hispaniae in Simancas.

- Edidit Valerianus Meysztowicz Pars 4-6. Romae 1966-1968 = Elementa ad Fontium Editiones 15, 16, 19.
- Elementa 26 = Res Polonicae ex Archivo Mediceo Florentino. Pars. 1. Ediderunt Valerianus Meysztowicz et Wanda Wyhowska de Andreis. Romae 1972 = Elementa ad Fontium Editiones 26.
- Etzold = Gottfried Etzold: Polens Herrschaft über Livland 1561-1621. Ein Problem deutsch-baltischer Geschichtsschreibung. In: *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego* 943 (1990). *Prace historyczne* 92, S.7-20.
- Falniowska-Gradowska = Alicja Falniowska-Gradowska: Królewsczyzny i starostowie w dawnej Rzeczypospolitej. Wrocław etc. 1984 = *Polska Akademia Nauk. Oddział w Krakowie. Nauka dla Wszystkich* 375.
- Filipczak-Kocur, Finanse 1587 = Anna Filipczak-Kocur: Finanse Rzeczypospolitej w latach 1587-1632. In: *Z dziejów Rzeczypospolitej szlacheckiej*. Opole 1988, S. 27-48 = *ZNOpol* 26.
- Filipczak-Kocur, Finanzwesen = Anna Filipczak-Kocur: Das Finanzwesen der Adelsrepublik unter Sigismund III. (1587-1632). In: *APH* 63/64(1991) S. 5-26.
- Filipczak-Kocur, Skarb litewski = Anna Filipczak-Kocur: Skarb litewski za pierwszych dwu Wazów 1587-1648. Wrocław 1994.
- Filipczak-Kocur, Skarb litewski nadworny = Anna Filipczak-Kocur: Z dziejów litewskiego skarbu nadwornego za Zygmunta III Wazy. In: *Między Wschodem i Zachodem. Rzeczpospolita XVI-XVIII w.* Warszawa 1993, S. 77-86.
- Florja, Otnošenija = B. N. Florja: Russko-pol'skie otnošenija i političeskoe razvitie Vostočnoj Evropy vo vtoroj polovine XVI - načale XVII v. Moskva 1978.
- Fuchs = Franciszek Fuchs: Ustrój dworu królewskiego za Stefana Batorego. In: *Studia historyczne wydane ku czei prof. Wincentego Zakrzewskiego*. Kraków 1908, S. 33-172.
- Garstein, Reformation = Oskar Garstein: Rome and the Counter-Reformation in Scandinavia until the Establishment of the S. Congregatio de Propaganda Fide in 1622. Based on Source Material in the Kolsrud Collection. Vol. I (1539-1583) (Bergen) s.a.; Vol. II (1583-1622) Oslo 1980.
- Geschichten = Geschichten vom polnischen Königshof aus der Zeit um 1600. Herausgegeben und kommentiert von Walter Leitsch. Wien (1999).
- Glemma, Batory = Tadeusz Glemma: Batory Andrzej. In: *PSB* 1(1935) S. 351-353.
- Grabowski, Kraków = Ambroży Grabowski: Dawne zabytki miasta Krakowa. Kraków 1850.
- Grimm = Jacob und Wilhelm Grimm: Deutsches Wörterbuch. 33 Bde. Nachdruck München 1984.
- Grzybowski, Król = Stanisław Grzybowski: Król i kanclerz. Kraków 1988 = *Dzieje narodu i państwa polskiego* II-23.
- Grzybowski, Opinie = Stanisław Grzybowski: Opinie szlachty polskiej o antyhabsburskich powstaniach na Węgrzech. In: *Polska i Węgry w kulturze i cywilizacji europejskiej*. Kraków 1997, S. 83-122.
- Grzybowski, Zamoyski = Stanisław Grzybowski: Jan Zamoyski. (Warszawa 1994).
- Handlingar = Handlingar rörande mötet i Reval, konung Sigismunds resor till Sverige och polska legationen 1599. Hrsg. v. Helge Almquist. Stockholm 1910 = *Historiska Handlingar* 23.
- Haselbach = Karl Haselbach: Österreich und die polnische Königswahl von 1587. (Nach gesandtschaftlichen Relationen im k.k. Haus-, Hof- und Staatsarchive und in den Archiven des Reichsfinanzministeriums und des Ministeriums des Inneren). In: *Jahresbericht über d. k. k. Josephstädter Ober-Gymnasium*. Wien 1869, S. 1-34.

- Hassencamp = R. Hassencamp: Pabst Sixtus des Fünften polnische Politik, insbesondere seine Stellungnahme zur Königswahl von 1587. In: *Zeitschrift der Historischen Gesellschaft für die Provinz Posen* 4(1889) S. 49–68.
- Hauptinstruktionen = Die Hauptinstruktionen Clemens' VIII. für die Nuntien und Legaten an den europäischen Fürstenhöfen 1592–1605. 2 Bde. Bearb. v. Klaus Jaitner. Tübingen 1984.
- Heidenstein, Dzieje = Rajnolda Hejdenzstejna sekretarza królewskiego. Dzieje Polski od śmierci Zygmunta Augusta do roku 1594. 2 Bde. Petersburg 1857.
- Heidenstein, Zamoiscius = Reinholdus Heidenstein: De Vita Joannis Zamoiscii Regni Poloniae Cancellarii et exercituum ducis summi. In: *Collectanea vitam resque gestas Joannis Zamoyscii ... illustrantia*. Posnaniae 1861, S. 1–165.
- Hirn, Ferdinand = Joseph Hirn: Erzherzog Ferdinand II. von Tirol. Geschichte seiner Regierung und seiner Länder. 2 Bde. Innsbruck 1885, 1888.
- Hirn, Maximilian = Josef Hirn: Erzherzog Maximilian der Deutschmeister. Regent von Tirol. 2 Bde. Innsbruck 1881.
- Hirn, Renuntiation = J. Hirn: Die Renuntiation des Deutschmeisters Maximilian auf Polen und die damit zusammenhängenden Pläne. Ein Beitrag zur Geschichte der österreichisch-nordischen Politik in den Tagen Kaiser Rudolfs II. In: *MIÖG Ergänzungsband* 4(1893) S. 248–296.
- Hjärne, Bidrag = H. Hjärne: Bidrag till historien om Sigismunds förhållande till det Habsburgska huset 1589–1601. In: *HTid* 3(1883) S. 241–278.
- Hurter, Ferdinand = Friedrich Hurter: Geschichte Kaiser Ferdinands II. und seiner Eltern bis zu dessen Krönung in Frankfurt. Personen-, Haus- und Landesgeschichte. 7 Bde. Schaffhausen 1850–1854.
- Janiszewska-Mincer, 1600–1603 = Barbara Janiszewska-Mincer: Rzeczpospolita Polska w latach 1600–1603. (Narastanie konfliktu między Zygmuntem III Wazą a stanami). Bydgoszcz 1984.
- Janson = Axel Janson: Hertig Karl och Sigismund 1597–1598. Göteborg 1906 = Göteborgs Kungl. Vetenskaps-och Vitterhetssamhälles handlingar 9.
- Jarmiński, Protestanci = Leszek Jarmiński: Bez użycia siły. Działalność polityczna protestantów w Rzeczypospolitej u schyłku XVI wieku. Warszawa 1992.
- Jasienica, Ostatnia = Paweł Jasienica: Ostatnia z rodu. (Warszawa) 1965.
- Jasienica, Rzeczpospolita = Paweł Jasienica: Rzeczpospolita obojga narodów. Część pierwsza: srebrny wiek. 2. Auflage. (Warszawa 1982).
- Kaczorowski, Byczyna = Włodzimierz Kaczorowski: Bitwa pod Byczyną. Opole 1988.
- Karge = Paul Karge: Das österreichische Unternehmen auf Polen und die Schlacht bei Pitschen 1588. In: *Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthum Schlesiens* 22(1888) S. 116–150.
- Kempa = Tomasz Kempa: Konstanty Wasyl Ostrogski (ok. 1524/1525–1608), wojewoda kijowski i marszałek ziemi wołyńskiej. Toruń 1997.
- Kiereś, Orientacja = Zbigniew Kiereś: Orientacja antyhabsburska szlachty w dobie bitwy byczyńskiej. In: *Zaranie Śląskie* 51(1988) S. 110–135.
- Kocowski, Padewczycy = Bronisław Kocowski: Trzej padewczycy. Wpływ Batorego i Zamoyskiego na działalność Reinholda Heidensteina. Lwów 1939.
- Koczorowski, Flota = Eugeniusz Koczorowski: Flota polska w latach 1587–1632. (Warszawa 1973).
- Kończykiewicz = M. Kończykiewicz: Stosunki Dworu austriackiego do Polski w latach 1573–1592. (Verhältnisse des oesterreichischen Hofes zu Polen in den Jahren 1573–1592). Praca źródłowa spopularyzowana dla użytku abiturientów seminaryalnych i nauczycieli

- ludowych. In: Sprawozdanie c. k. Dyrekcji Seminaryum Męskiego Nauczycielskiego w Krakowie za rok szkolny 1906/7. Kraków 1907, S. 5–61.
- Konopczyński, Chronologia = Władysław Konopczyński: Chronologia sejmów polskich 1493–1793. Kraków 1948 = AKHist. Polska Akademia Umiejętności Seria 2. T. 4/3.
- Konopczyński, Dzieje = Władysław Konopczyński: Dzieje Polski nowożytnej. 2 Bde. Warszawa etc. 1936.
- Kotarski, Stereotyp = Edmund Kotarski: Stereotyp Szweda w literaturze polskiej XVI i XVII wieku. In: Komunikaty Instytutu Bałtyckiego 17(1980)31/32, S. 69–84.
- Kowalska, Karnkowski = Halina Kowalska: Karnkowski Stanisław. In: PSB 12(1966–1967) S. 77–82.
- Kraszewski, Wizerunki = J. I. Kraszewski: Wizerunki książąt i królów polskich. Warszawa 1888.
- Kronika = Kronika mieszczanina krakowskiego z lat 1575–1595. Kraków 1930 = Biblioteka Krakowska 70.
- Leitsch, Kahl = Walter Leitsch: Georg Kahl sucht in Stockholm nach einer Antwort auf eine polnische Frage. In: Kościół, Kultura, Społeczeństwo. Studia z dziejów średniowiecza i czasów nowożytnych. (Warszawa 2000), S. 293–300.
- Leitsch, Piasecki = Walter Leitsch: Paweł Piasecki und König Sigismund III. In: Studia Austro-Polonica 5(1996) S. 119–129 = ZNJag 1195. PrH 121.
- Leitsch, Prinz = Walter Leitsch: Die geheime Mission von Daniel Prinz im Herbst 1593. In: Między Wschodem i Zachodem. Rzeczpospolita XVI–XVIII w. Warszawa 1993, S. 67–75.
- Leitsch, Reichstag = Walter Leitsch: Zum polnischen Reichstag des Jahres 1593. In: Canadian-American Slavic Studies 13(1979)1–2, S. 172–188
- Lempicki, Zamoyski = Stanisław Lempicki: Zamoyski, jezuita i Skarga. (Kilka uzupełnień i przyczynków). In: PamLit 11(1912) S. 566–589.
- Lengnich 4 = Gottfried Lengnich: Geschichte der Preußischen Lande Königlich-Polnischen Antheils, die sich seit dem Ableben Königes Stephani unter der Regierung Sigismundi III. bis ins Jahr 1605 zugetragen. Dantzig 1726.
- Lepszy, Oblężenie = Kazimierz Lepszy: Oblężenie Krakowa przez Arcyksięcia Maksymiljana (1587). Kraków 1929 = Biblioteka Krakowska 66.
- Lepszy, Rzeczpospolita = Kazimierz Lepszy: Rzeczpospolita Polska w dobie sejmiku inkwizycyjnego (1589–1592). Kraków 1939.
- Lepszy, Unia = K. Lepszy: Unia personalna polsko-szwedzka w roku 1587. In: Sprawozdania z posiedzeń komisji. PAN. Oddział w Krakowie. Rok 1959, Kraków 1960, S. 179–187.
- Lepszy, Union = Kazimierz Lepszy: The Union of the crowns between Poland and Sweden in 1587. In: Poland at the XIth International Congress of Historical Sciences in Stockholm. Warszawa 1960, S. 155–178.
- Lepszy, Walka = Kazimierz Lepszy: Walka stronnictw w pierwszych latach panowania Zygmunta III. Kraków 1929 = Prace Krakowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego 5.
- Lepszy, Zamoyski = Kazimierz Lepszy: Wróg Habsburgów – Jan Zamoyski. (Z problematyki monografii o kanclerzu). In: RH 18(1949) S. 118–134.
- Letošník, Berka = V. Letošník: Poselství Václava Berky z Dubé na Rychmburce k polskému dvoru 1593. Příspěvek k polským dějinám. In: Z dějin východní Evropy a slovanstva. Sborník věnovaný Jaroslavu Bidlovi. Praha 1928, S. 293–314.
- Litterae ambaxatorum = Litterae ambaxatorum Venetorum apud Regem Poloniae ab anno 1574 usque ad annum 1606. Venetiis 1892–1902 = Fontes rerum polonicarum a Tabulario Reipublicae Venetae. Seria 2, fasciculus 1.

- Maciszewski, Krasicki = Jarema Maciszewski: Marcin Krasicki. In: PSB 15(1970) S. 157–158.
- Macůrek, Dozvuky = Josef Macůrek: Dozvuky polského bezkrálovi z roku 1587. Příspěvek k osvětlení snah rodu habsburského o získání koruny polské v letech 1588–94. Praha 1929 =Práce z vědeckých ústavů 24.
- Macůrek, Zápas = Josef Macůrek: Zápas Polska a Habsburků o přístup k Černému Moři na sklonku 16 stol. Praha 1931 =Facultas Philosophica Universitatis Carolinae Pragensis. Sbíрка pojednání a rozprav 18.
- Mayer = Eduard Mayer: Des Olmützer Bischofes Stanislaus Pawłowski Gesandtschaftsreisen nach Polen, aus Anlass der Königswahl nach dem Ableben Stefan I. (1587–1598). Nach den handschriftlichen Quellen des k. k. geh. Haus-, Hof- und Staats-Archivs zu Wien und des Olmützer fürsterzbischöflichen Archivs zu Kremsier. (Kremsier) 1861.
- Michalak, Zamoyski = Halina Michalak: Jan Zamoyski – propaganda i autoreklama. In: PH 77(1986) S. 25–43.
- Michalewicz, Relations = Jerzy Michalewicz: Polish-Swedish relations in the late sixteenth century (Sigismund Vasa's Swedish Court). In: Charisteria Cracoviensia Universitati Regiae Uppsaliensi quinta sacra saecularia celebranti ab Universitate Iagellonica Cracoviensi oblata. (Warszawa-Kraków 1979) S. 35–56 =ZNJag 508. PrH 61.
- Mrówczyńska = Danuta Mrówczyńska: Wzorec społeczny królowej w Polsce XVI wieku. In: SpSt 3(1983) S. 49–70.
- NB, Kaiserhof 2/2 = Nuntiatrberichte aus Deutschland nebst ergänzenden Aktenstücken 1585 (1584)–1590. Zweite Abteilung: Die Nuntiatur am Kaiserhofe. Zweite Hälfte: Antonio Puteo in Prag 1587–1589. Hrsg. von Joseph Schweizer. Paderborn 1912 = Quellen und Forschungen aus dem Gebiete der Geschichte 14.
- NB, Kaiserhof 2/3 = Nuntiatrberichte aus Deutschland nebst ergänzenden Aktenstücken 1589–1592. Zweite Abteilung: Die Nuntiatur am Kaiserhofe. Dritter Band: Die Nuntien in Prag: Alfonso Visconte 1589–1591, Camillo Caetano 1591–1592. Gesammelt, bearbeitet und herausgegeben von Josef Schweizer. Paderborn 1919 = Quellen und Forschungen aus dem Gebiete der Geschichte 18.
- Neubauer = E. R. Neubauer: Versuch einer Darstellung nach Quellen für die Beziehungen zwischen Polen und Österreich zur Zeit Kaiser Maximilians II und seines Sohnes Maximilian des Deutschmeisters. In: Programm des k.k. Ober-Gymnasiums in Czernowitz in dem Herzogthum Bukowina für das Schuljahr 1870. Czernowitz 1870, S. 3–66.
- Niederborn, Türkenkrieg = Jan Paul Niederborn: Die europäischen Mächte und der „Lange Türkenkrieg“ Kaiser Rudolfs II. (1593–1606). Wien 1993 = ÖAW. Archiv für österreichische Geschichte 135.
- Niemcewicz, Dzieje = J. U. Niemcewicz: Dzieje panowania Zygmunta III. 3 Bde. Wrocław 1836.
- Nitecki = Piotr Nitecki: Biskupi Kościola w Polsce. Słownik biograficzny. Warszawa 1992.
- Noflatscher, Maximilian = Heinz Noflatscher: Glaube, Reich und Dynastie. Maximilian der Deutschmeister (1558–1618). Marburg (1987) = Quellen und Studien zur Geschichte des Deutschen Ordens 11.
- Norrman, Sigismund = David Norrman: Sigismund Vasa och hans regering i Polen (1587–1632). Stockholm (1978).
- Nowak-Dłużewski, Zygmunt = Juliusz Nowak-Dłużewski: Okolicznościowa poezja polityczna w Polsce. Zygmunt III. (Warszawa) 1971.
- Nunziatura, Speciano = La nunziatura di Praga di Cesare Speciano (1592–1598) nelle carte inedite vaticane e ambrosiane a cura di Natale Mosconi. 5 Bde. Brescia 1966–1967.

- Obirek, Ernhofer = Stanisław Obirek: Zygmunt Ernhofer SJ i jego relacje o polityce Polski z lat 1593–1596. Kraków 1996.
- Olszewski, Schweden = Henryk Olszewski: Schweden im Urteil des polnischen Adels in der frühen Neuzeit. In: *Studia Maritima* 9(1993) S. 5–21.
- Opaliński, Kultura = Edward Opaliński: Kultura polityczna szlachty polskiej w latach 1587–1652. System parlamentarny a społeczeństwo obywatelskie. Warszawa 1995.
- Pałucki = Władysław Pałucki: Drogi i bezdroża skarbowości polskiej XVI i pierwszej połowy XVII wieku. Wrocław etc. 1974.
- Pärnänen, Séjour = J. A. Pärnänen: Le premier séjour de Sigismund Vasa en Suède 1593–1594. d'après la correspondance diplomatique du nonce apostolique Germanico Malaspina. Helsinki 1933 = *Annales Academiae Scientiarum Fennicae* B 28: 3.
- Pärnänen, Trône = J. A. Pärnänen: Sigismund Vasa et la succession au trône de Suède 1592–1594 d'après la correspondance diplomatique du nonce apostolique Germanico Malaspina. Genève 1912
- Pawiński = Adolf Pawiński: Skarbowość w Polsce i jej dzieje za Stefana Batorego. Warszawa 1881 = *Źródła Dziejowe* 8.
- Pirożyńska = Czesława Pirożyńska, Jan Pirożyński: Berichterstattung aus und über Polen in den „Wiener Fuggerzeitungen“ (Österreichische Nationalbibliothek, cod. 8949–8975). In: *Quellenstudien zur polnischen Geschichte aus österreichischen Sammlungen*. (Wien) [1990], S. 83–120.
- Pisma rokосу = Pisma polityczne z czasów rokосу Zebrzydowskiego 1606–1608. 3 Bde. Wydał Jan Czubek. Kraków 1916–1918.
- Plewczyński, Byczyna = Marek Plewczyński: Byczyna 1588. (Warszawa 1994).
- Podhorodecki, Koniecpolski 2 = Leszek Podhorodecki: Stanisław Koniecpolski ok. 1592–1646. (Warszawa 1978).
- Podhorodecki, Wazowie = Leszek Podhorodecki: Wazowie w Polsce. Warszawa 1985.
- Posláni, diplomatické = Diplomatické posláni Jana Duckera v Polsku r. 1591. (Příspěvek k dějinám snah rodu Habsburského o nabytí koruny polské koncem 16. století). Herausgegeben von Josef Macůrek. Praha 1930 = *Věstník Královské české společnosti nauk. Třída filosoficko-historicko-jazykozpytná* 1929/III.
- Prochaska, Ruś = Antoni Prochaska: Województwo Ruskie wobec rokосу Zebrzydowskiego. In: *PNiL* 36(1908) S. 769–780, 872–882, 961–982, 1057–1082.
- Prochaska, Sejmiki = Antoni Prochaska: Sejmiki wiszyńskie w czasach trzech elekcyj pojagiellońskich. In: *KH* 17(1903) S. 363–404, 544–595.
- Prochaska, Żólkiewski = Antoni Prochaska: Hetman Stanisław Żólkiewski. Warszawa 1927.
- Quirini-Poplawska, Dwór = Danuta Quirini-Poplawska: Dwór medycejski i Habsburgowie a trzecia elekcja w Polsce. In: *OiR* 42 (1998) S. 121–132.
- Radziwiłł, Rys = Stanisław Albrycht Radziwiłł: Rys panowania Zygmunta III. z rękopisu ks. Stanisława Albrychta Radziwiłła, Kanclerza W. Ks. Lit. z łacińskiego na polski język przełożył i notami pojaśnił Edward Kotłubaj. In: *Athenaeum*. Pismo zbiorowe poświęcone historii, filozofji, literaturze, sztukom i. t. d. 3(1848) S. 5–43.
- Rel. Nun. = Relacje nuncyuszów apostolskich i innych osób o Polsce od roku 1548 do 1690. 2 Bde. Berlin, Poznań 1864.
- Rescius = Stanisław Rescii diarium 1583–1589. Edidit Ioannes Czubek. Kraków 1915 = *Archiwum do dziejów literatury i oświaty w Polsce* 15/1.
- Rhode = Maria Rhode: Ein Königreich ohne König. Der kleinpolnische Adel in sieben Interregna. Wiesbaden 1997 = *Deutsches Historisches Institut, Warschau. Quellen und Studien* 5.

- Roberts, Gustavus = Michael Roberts: Gustavus Adolphus. A History of Sweden 1611–1632. 2 Bde. London etc. 1953, 1958.
- Rossija i Italija = Rossija i Italija. Sbornik istoričeskich materialov i issledovanij, kasajuščichsja snošenij Rossii s Italiej. T. 1/1, 1/2, 2/1, 2/2, 3/1, 3/2, 4. Sanktpeterburg bzw. Petrograd, Leningrad 1907–1927.
- Rzońca, Opinia szlachecka = Jan Rzońca: Opinia szlachecka wobec sytuacji Rzeczypospolitej przed sejmem 1598 roku. In: ZNOpol 25(1989) S. 49–74.
- Rzońca, Polska 1596–99 = Jan Rzońca: Rzeczpospolita Polska w latach 1596–1599. Wybrane zagadnienia polityki wewnętrznej i zagranicznej. Opole 1990 = Wyższa szkoła pedagogiczna im. powstańców śląskich w Opolu. Studia i monografie 156.
- Rzońca, Sejmy 1597 i 1598 = Jan Rzońca: Sejmy z lat 1597 i 1598. Część I: Bezowocny sejm z 1597 roku. Część II: Ostatni sejm Rzeczypospolitej w XVI wieku. Warszawa-Wrocław 1989, Opole 1993.
- Rzońca, Sejmy 1597–98, sprawy szwedzkie = Jan Rzońca: Sejmy z 1597 i 1598 roku wobec spraw szwedzkich Zygmunta III Wazy. In: Z dziejów Rzeczypospolitej szlacheckiej. Opole 1988, S. 175–192 = ZNOpol 26.
- Sajkowski, Wiedeń = Alojzy Sajkowski: W stronę Wiednia: dole i niedole wojenne w świetle listów i pamiętników. Poznań 1984.
- Schmeller = Johann Andreas Schmeller: Bayerisches Wörterbuch. 2 Bde. Nachdruck München 1985.
- Schweizer, Wirren = Joseph Schweizer: Die Sukzessionswirren in Polen (1586–1589). In: Nuntiaturrepertsche aus Deutschland nebst ergänzenden Aktenstücken. Zweite Abteilung. Zweite Hälfte. Paderborn 1912, S. XIV–CXXVIII.
- Seredyka, Woroniecki = Jan Seredyka: Jakub ze Zbaraża Woroniecki pechowy biskup polskiego renesansu. In: Sprawozdania. Opolskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Wydział I: Nauk historyczno-społecznych Ser. A. Nr 12 (1975, erschienen 1977) S. 34–42.
- Siarczyński = Franciszek Siarczyński: Obraz wieku panowania Zygmunta III. króla polskiego i szwedzkiego, zawierający opis osób żyjących pod jego panowaniem ... 2 Bde. Lwów 1828.
- Sieniawski, Interregnum = E. Sieniawski: Das Interregnum und die Königswahl in Polen vom Jahre 1587 quellenmäßig dargestellt. Breslau 1869.
- Skwarczyński = Paweł Skwarczyński: Pierwsze trzy wolne elekcje viritim, 1573–1587 (Zagadnienia wybrane). In: Teki historyczne 10(1959) S. 119–154.
- Śliwiński, Zamojski = Artur Śliwiński: Jan Zamojski, kanclerz i hetman wielki koronny. Warszawa 1947.
- Sobieski, Hetman = Waław Sobieski: Żalobny hetman. In: Waław Sobieski: Szkice historyczne. Warszawa 1904, S. 1–45.
- Sobieski, Rola jezuitów = Waław Sobieski: Rola jezuitów w dziejach Rzplitej Polskiej. In: Waław Sobieski: Szkice historyczne. Warszawa 1904, S. 105–183.
- Sobociński = Władysław Sobociński: Pakta konventa. Studium z historii prawa polskiego. Kraków 1939 = Wydawnictwa Wydziału prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego 6.
- Sokolowski, Politycy = Wojciech Sokolowski: Politycy schyłku złotego wieku. Małopolscy przywódcy szlachty i parlamentarzyści w latach 1574–1605. Warszawa 1997.
- Sokolowski, Przed rokoszem = August Sokolowski: Przed rokoszem. Studium historyczne z czasów Zygmunta III. In: RSpAU 15(1882) S. 1–227.
- Sokolowski, Testament = Maryan Sokolowski ed.: [Testament Zygmunta III z r. 1598]. In: SpSztuki 5(1896) S. CXX–CXXIV.
- Spieralski = Zdzisław Spieralski: Jan Zamojski. Warszawa 1989.
- Starożytności polskie = Starożytności historyczne polskie czyli pisma i pamiętniki do dziejów

- dawnej Polski, listy królów i znakomitych mężów... Z rękopismów zebrał Ambroży Grabowski. 2 Bde. Kraków 1840.
- Sucheni-Grabowska, Sejmik = Anna Sucheni-Grabowska: O sejmiku ziemi liwskiej w latach 1542–1695. In: *Między Wschodem a Zachodem. Rzeczpospolita XVI–XVIII w.* Warszawa 1993, S. 29–38.
- Sucheni-Grabowska, Zygmunt August = Anna Sucheni-Grabowska: Zygmunt August, król polski i wielki książę litewski 1520–1562. (Warszawa 1996).
- Szelągowski, Piasecki = Adam Szelągowski: Paweł Piasecki, historyk polski XVII. wieku. Studium nad Kroniką i życiem jej autora. In: *PNiL* 26(1898) S. 724–733, 827–838, 951–964, 1064–1075, 1172–1208, 1299–1316.
- Szelągowski, Walka = Adam Szelągowski: Walka o Bałtyk. Wydanie drugie, przejrane i uzupełnione. Lwów, Poznań 1921.
- Tazbir, Ksenofobia = Janusz Tazbir: Ze studiów nad ksenofobią w Polsce w dobie późnego renesansu. In: *PH* 48(1957) S. 655–682.
- Tazbir, Noc św. Bartłomieja = Janusz Tazbir: Polskie echa Nocy św. Bartłomieja. In: *OiR* 20(1975) S. 21–44.
- Tazbir, Skarga = Janusz Tazbir: Piotr Skarga. Szermierz kontrreformacji. Warszawa 1983.
- Tazbir, Stosunek = Janusz Tazbir: Stosunek do obcych w dobie baroku. In: *Swojskość i cudzoziemszczyzna w dziejach kultury polskiej.* Warszawa 1973, S. 80–112.
- Tazbir, Świat Pasków = Janusz Tazbir: Świat panów Pasków. Eseje i studia. (Łódź 1986).
- Tazbir, Zamoyski = Janusz Tazbir: Legenda Jana Zamoyskiego. In: *Czterysta lat Zamościa.* Wrocław etc. 1983, S. 27–45.
- Teslar = Joseph Teslar: Le chancelier Jan Zamoyski et son oeuvre. In: *Études slaves et est-européennes* 2(1957/58) S. 161–176.
- Theiner, Monumenta 3 = *Vetera monumenta Poloniae et Lithuaniae gentiumque finitimarum historiam illustrantia maximam partem nondum edita ex tabulariis vaticanis ...* ab Augustino Theiner. Tomus tertius: 1585–1696. Romae 1863.
- Theiner, Schweden = Augustin Theiner: Schweden und seine Stellung zum heiligen Stuhl unter Johann III., Sigismund III. und Karl IX. nach geheimen Staatspapieren. 2 Bde. Augsburg 1838, 1839.
- Tygielski, Faction = Wojciech Tygielski: A Faction Which Could not Lose. In: *Klientel-systeme im Europa der Frühen Neuzeit.* Hrsg. von Antoni Mączak. München 1988, S. 177–201 = *Schriften des Historischen Kollegs. Kolloquien* 9.
- Tygielski, Politics = Wojciech Tygielski: Politics of Patronage in Renaissance Poland. Chancellor Jan Zamoyski, His Supporters and the Political Map of Poland, 1572–1605. (Warszawa 1990) = *Fasciculi historici* 15.
- Ujma, Sejmik = Magdalena Ujma: Stosunek sejmiku lubelskiego do polityki zagranicznej Rzeczypospolitej w latach 1587–1632. In: *ZNOpol* 27(1990) S. 59–78.
- Urbaniak, Zamoyszczycy 2 = Violetta Urbaniak: Zamoyszczycy bez Zamoyskiego. Studium dekompozycji ugrupowania politycznego. Warszawa 1995.
- Urzednicy = *Urzednicy dawnej Rzeczypospolitej XII–XVIII wieku.* Kórnik bzw. Wrocław 1985 ff.
- VolLeg = *Volumina legum.* Bde 2, 3. Petersburg 1859.
- Warszewicki = (Krzysztof Warszewicki): *Rerum Polonicarum ab excessu Stephani Regis ad Maximiliani Austriaci captivitate liber singularis in lucem editus cum additamentis ab Sebastiano Ciampi in Italia ab negotiis literariis pro regno Poloniae.* Florentiae 1827.
- Widzenie = Widzenie się Zygmunta III. z Maxymilianem w Krasnymstawie r. 1589. In: *Starożytności historyczne ...* Zebrał A. Grabowski. Kraków 1840, S. 90–97.

- Więckowska-Mitzner = Wanda Więckowska-Mitzner: Karol Chodkiewicz. (Wydanie II). Warszawa 1965.
- Wisner, Inflanty = Henryk Wisner: Rzeczpospolita i kwestia inflancka. Czasy Zygmunta III i Władysława IV. In: Łotwa – Polska. Materiały z międzynarodowej konferencji naukowej nt. „Polsko-łotewskich związków politycznych, ekonomicznych i kulturalnych od XVI w. do 1940 roku“. Ryga 1995, S. 7–13.
- Wisner, Kirchholm = Henryk Wisner: Kirchholm 1605. Warszawa (1987).
- Wisner, Opinia = Henryk Wisner: Opinia szlachecka Rzeczypospolitej wobec polityki szwedzkiej Zygmunta III w latach 1587–1632. In: ZH 38(1973)2, S. 9–50.
- Wisner, Rokosz = Henryk Wisner: Rokosz Zebrzydowskiego. Kraków 1989.
- Wisner, Zygmunt 1 = Henryk Wisner: Zygmunt III Waza. [Warszawa 1984].
- Wisner, Zygmunt 2 = Henryk Wisner: Zygmunt III Waza. (Wrocław 1991).
- Wiśniewski = Dariusz Wiśniewski: Sekretarze królewscy Zygmunta trzeciego. Magisterarbeit Warszawa 1987.
- Wójcik-Górska, Zamoyski = Danuta Wójcik-Górska: W służbie czterech monarchów. Opowieść o Janie Zamoyskim. Warszawa 1978.
- Woś, Nonciature = Jan Władysław Woś: La nonciature en Pologne de l'archevêque Hannibal de Capoue (1586–1591). Trento 1995. = (Università degli Studi di Trento). Dipartimento di Scienze filologiche e storiche. Labirinti 17.
- Woś, Nuntiatur = Jan Władysław Woś: Die Nuntiatur des Annibale di Capua in Polen von 1586 bis 1591 im Spiegel seiner Briefe. In: ZfO 35(1986) S. 346–402.
- Wyczański, Polska 2 = Andrzej Wyczański: Polska Rzeczą Pospolitą Szlachecką. 2. Auflage. Warszawa 1991.
- Załęski, Jezuici (skrócenie) = Stanisław Załęski: Jezuici w Polsce. W skróceniu, 5 tomów w jednym, z dwoma mapami. Kraków 1908.
- Żłobińska = Łucja Żłobińska: Propaganda morska w publicystyce proszwedzkiej w okresie trzeciego bezkrólewia (1587). In: RGd 40(1980)1, S. 109–133.